

អត្ថបទសារព័ត៌មាន
សម្រាប់វេទិកាសាធារណៈស្តីពីផលប៉ះពាល់វិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក
និងតម្រូវការគោលនយោបាយឆ្លើយតប

ឆាថ្ងៃទី ១៤ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៩ — នៅមជ្ឈមណ្ឌលសហប្រតិបត្តិការកម្ពុជា-ជប៉ុន (CJCC)

*សហការរៀបចំដោយ: វេទិកានៃអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលស្តីពីកម្ពុជា សមាគមសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា
អង្គការការីតាសកម្ពុជា អង្គការអុកស្វាម អាក់ស៊ិនអេត អង្គការស្តារកម្ពុជា អង្គការស៊ីស៊ីស៊ី
សហភាពការងារកម្ពុជា និងមណ្ឌលព័ត៌មានកម្ពុជា*

ប្រទេសកម្ពុជាបានរងគ្រោះពីវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក ចាប់តាំងពីត្រីមាសទីបីនៃឆ្នាំ ២០០៨ មកម្ល៉េះ ដែលវិបត្តិនេះបាននិងកំពុងប៉ះពាល់គួរឱ្យកត់សម្គាល់ដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងភាពក្រីក្រនៅកម្ពុជា ជាពិសេសទៅលើទីផ្សារការងារ និងការធ្លាក់ចុះចំណូលរបស់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា ហើយពិសេសទៅទៀតនោះចំពោះប្រជាជនក្រីក្រដែលកំពុងស្ថិតក្នុងភាពក្រីក្រស្រាប់អាចនឹងធ្លាក់កាន់តែជ្រៅទៅក្នុងភាពក្រីក្រខ្លាំងឡើង ហើយដែលអាចតម្រាមកំហែងដល់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅកម្ពុជា។

ដោយមើលឃើញពីផលប៉ះពាល់នៃវិបត្តិពិភពលោកមកលើសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា និងប្រជាជនក្រីក្រ ជាពិសេសកម្មករ-កម្មការិនីរោងចក្រកាត់ដេរ និងប្រជាកសិករក្រីក្រ អង្គការសង្គមស៊ីវិលដែលជាគណៈកម្មការរៀបចំវេទិកានេះរួមមាន វេទិកានៃអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ស្តីពីកម្ពុជា សមាគមសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា អង្គការការីតាសកម្ពុជា អង្គការអុកស្វាម អាក់ស៊ិនអេត អង្គការស្តារកម្ពុជា អង្គការស៊ីស៊ីស៊ី សហភាពការងារកម្ពុជា និងមណ្ឌលព័ត៌មានកម្ពុជា បានរៀបចំវេទិកាសាធារណៈមួយស្តីពីផលប៉ះពាល់វិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក និងតម្រូវការគោលនយោបាយឆ្លើយតប ដើម្បីផ្តល់ឱកាសឱ្យប្រជាពលរដ្ឋដែលរងផលប៉ះពាល់រួមមាន កម្មករ-កម្មការិនីរោងចក្រកាត់ដេរ ប្រជាកសិករ និងសាធារណៈជន លើកឡើងនូវបញ្ហា និងការលំបាករបស់ពួកគាត់ទៅកាន់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ក៏ដូចជាបង្កើតកិច្ចពិភាក្សារវាងក្រុមរងផលប៉ះពាល់ជាមួយ និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដើម្បីស្វែងរកគោលនយោបាយឆ្លើយតបពីស្ថាប័នទាំងនោះក្នុងការដោះស្រាយនូវតម្រូវការចំពោះមុខរបស់ពួកគាត់។

ជាងនេះទៅទៀត វេទិកានេះអាចជាឱកាសមួយផងដែរសម្រាប់រាជរដ្ឋាភិបាល ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធជូនដំណឹងជាសាធារណៈអំពីគោលនយោបាយឆ្លើយតប និងវិធានការណ៍បច្ចុប្បន្ន ដើម្បីកាត់បន្ថយ និងបញ្ចៀសផលប៉ះពាល់នៃវិបត្តិនេះមកលើប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះក្នុងប្រទេសកម្ពុជាឱ្យមានកម្រិតទាបបំផុត។

អង្គវេទិកាទាំងមូលដែលមានអ្នកចូលរួមប្រមាណ ៣០០នាក់ រួមមាន តំណាងរាជរដ្ឋាភិបាល ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ស្ថានទូត អង្គការសង្គមស៊ីវិល ក្រុមហ៊ុនឯកជន កម្មករ-កម្មការិនីរោងចក្រកាត់ដេរ ប្រជាកសិករ និស្សិត សាធារណៈជន និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ បានពិភាក្សាពីផលប៉ះពាល់ដែលមានលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរនៅក្នុងទីផ្សារការងារជាពិសេសក្នុងវិស័យកាត់ដេរ ដែលបណ្តាលឱ្យភាពគ្មានការងារធ្វើកើនឡើង បង្កើនការប្រកួតប្រជែងក្នុងទីផ្សារការងារ ភាពមានការងារធ្វើមិនគ្រប់គ្រាន់ ដែលទាំងអស់នេះនាំឱ្យមានការមិនគោរពលក្ខខណ្ឌការងារ និងធ្លាក់ចុះ

ប្រាក់ចំណូលកម្មករ និងគ្រួសារពួកគាត់ដែលរង់ចាំប្រាក់បញ្ញើពីពួកគាត់ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់ជីវភាពរស់នៅ ។ ស្ថិតក្នុងស្ថានភាពនេះ ពួកគាត់មិនមានលទ្ធភាពក្នុងការធ្វើប្រាក់ទៅផ្ទះដូចមុនទេ ដូច្នេះក្រុមគ្រួសារគាត់មានប្រាក់ចំណូលកាន់តែតិចសម្រាប់ទូទាត់ចំណាយនានា ។ តំលៃផលិតផលកសិកម្មទាបគួបផ្សំនឹងថ្លៃដើមផលិតកម្មមានតំលៃខ្ពស់ផងនោះ ធ្វើឱ្យប្រជាកសិករ ពិសេសកសិករក្រីក្រពុំអាចរកប្រាក់ចំណេញពីផលិតផលកសិកម្មបានទេ ។

ភាពបាត់បង់ការងារ និងការធ្លាក់ចុះប្រាក់ចំណូល ធ្វើឱ្យជីវភាពកម្មករ-កម្មការិនីរោងចក្រ ក្រុមគ្រួសាររបស់គាត់ ប្រជាកសិករក្រីក្រកាត់តែធ្លាក់ដុនជាបទាប ។ គួបផ្សំនឹងអតិផរណាបច្ចុប្បន្នដែលអូសបន្លាយពីឆ្នាំមុនពួកគាត់បានបង្ខំចិត្តកាត់ បន្ថយកាន់តែខ្លាំងនូវចំណាយលើម្ហូបអាហារប្រចាំថ្ងៃ និង សេវាសុខភាពដែលជាតម្រូវការជាមូលដ្ឋានរបស់គាត់ ។ ទាំងនេះអាចប៉ះពាល់ដល់សុវត្ថិភាពចំណីអាហាររបស់ពួកគាត់ សន្តិសុខស្បៀងក្នុងគ្រួសារដែលអាចធ្វើពួកគាត់ប្រឈមមុខនឹងភាពអត់ឃ្លាន និងជំងឺផ្សេងៗកាន់តែខ្លាំងឡើង ហើយក៏ទំនងជាប៉ះពាល់ដល់ការអប់រំផងដែរ ។ បញ្ហានេះអាចឱ្យពួកគេឈានទៅរកការខ្ចីបំណុលពីឯកជន រឺស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុនានា ហើយបំណុលនោះអាចនឹងកើនឡើង ដែលជាហេតុធ្វើអោយពួកគេធ្លាក់នៅក្នុងភាពកាន់តែក្រីក្រកាន់តែខ្លាំងឡើង ។

បន្ថែមពីលើកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការដោះស្រាយនូវបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនដែលបណ្តាលមកពីវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចនេះ អង្គការសង្គមស៊ីវិលដែលធ្វើការជាមួយនឹងកម្មករ-កម្មការិនីរោងចក្រ និងប្រជាកសិករក្រីក្រ ក៏ដូចជាសហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់ពីវិបត្តិនេះក៏បានសំណូមពរទៅកាន់រាជរដ្ឋាភិបាល ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធមានការសហការគ្នាក្នុងការ៖

- បង្កើន និងពង្រីកប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាពសង្គមទៅដល់ កម្មករ កសិករក្រីក្រនិងប្រជាជនដែលងាយរងគ្រោះដោយសារឥទ្ធិពលនៃវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកដើម្បីធានាបាននូវសន្តិសុខស្បៀងសំរាប់ពួកគាត់
- ពង្រីក និងពង្រឹងការផ្តល់សេវាសុខភាព ព្រមទាំងផ្តល់សេវាសុខភាពមិនបង់ថ្លៃ រឺបង់ថ្លៃទាបដល់កម្មករ និងកសិករក្រីក្រ ជាពិសេសស្ត្រី និងកុមារ
- បង្កើតការងារសំរាប់កម្មករ ប្រជាកសិករក្រីក្រនៅជនបទដែលមានដីតិចតួច និងគ្មានដី ដើម្បីមានចំណូលគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ចិញ្ចឹមជីវិត និងគ្រួសារ ដូចជាតាមរយៈការវិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនៅទីជនបទ កម្មវិធីឧបត្ថម្ភស្បៀងអាហារដើម្បីការងារ ។ល ។
- ពង្រឹងបន្ថែមនូវការអនុវត្តគោលនយោបាយឆ្លើយតបទៅនឹងវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកដែលមានស្រាប់ និងពង្រីកការផ្សព្វផ្សាយនូវគោលនយោបាយទាំងអស់នោះឱ្យបានទូលំទូលាយបន្ថែមទៀត
- សំណូមពរម្ចាស់ផ្ទះសញ្ញាត្រូវចូលរួមក្នុងការទទួលខុសត្រូវពេលដែលរោងចក្របិទទ្វារដើម្បីឆ្លើយតបនឹង គោលការណ៍ក្រមសីលធម៌របស់ខ្លួន
- ពង្រឹង និងអនុវត្តច្បាប់វិនិយោគដោយឥរិយាបថឱ្យនិយោជកដង្កូវប្រាក់សមណ្ឌមសម្រាប់បង់ឱ្យកម្មករនៅពេលរោង ចក្របិទទ្វារឈប់ធ្វើអាជីវកម្ម ។